Lieta Nr.C10058115
Lietas arhīva Nr.C 0581-15/05

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 10.aprīlī, Bauskā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2015.gada 30.janvārī tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/dzimušās meitas /pers. C/ un /datums/dzimušā dēla /pers. D/ uzturam. Prasītāja norāda, ka Atbildētājs kopš 2014.gada novembra nav sniedzis nekādu materiālo atbalstu bērniem, arī pirms tam uzturlīdzekļi tikuši maksāti neregulāri. Lūdz piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā 108 *euro* mēnesī katra bērna uzturam, sākot ar prasības iesniegšanas dienu līdz bērnu pilngadībai. Prasītāja nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

Atbildētājam par lietas ierosināšanu paziņots uz deklarētās dzīves vietas adresi, papildus uz Prasītājas norādīto adresi, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus (lietas 11.lapa). Atbildētājs nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumu par prasību, nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 56.[1]panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.*

Tiesai nav zināmi nekādi objektīvi apstākļi, kas neatkarīgi no Atbildētāja gribas būtu bijuši šķērslis Atbildētājam saņemt dokumentus deklarētajā dzīves vietā.

CPL 250.[25]panta pirmā daļa nosaka, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Par lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā pusēm paziņots. Atbildētājam paziņojums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi (lietas 21.lapa), kur viņam ir pienākums būt sasniedzamam, papildus uz Prasītājas norādīto adresi. Atbildētājs nav ziņojis citu adresi saziņai ar tiesu. Tiesai ir pamats atzīt, ka Atbildētājs nevēlas izmantot savas tiesības. Ievērojot minēto un apstākli, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis lietas izskatīšanai, tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā noteiktajā datumā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienotajām dzimšanas apliecības kopijām pierādīts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir vecāki nepilngadīgiem bērniem /pers. C/, dzimusi /datums/, un /pers. D/, dzimis /datums/ (lietas 8.-9.lapa).

Civillikuma (turpmāk – CL) 177.pants paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā.

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda, ka Prasītāja un Atbildētājs dzīvo atsevišķi, un Prasītāja īsteno bērnu aprūpi un uzraudzību.

CL 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.* Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665" minimālā mēneša darba alga no 2015.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 360 *euro,* līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs no 2015.gada 1.janvāra, kas jānodrošina katram no vecākiem bērnam no bērna 7 gadu vecuma, ir 108 *euro* mēnesī.

Prasītāja norādījusi, ka piedzenamā uzturlīdzekļu summa mēnesī atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Atbildētājs iebildumus pret prasību nav iesniedzis. Nav sniedzis pierādījumus, ka piedalās savu bērnu uzturēšanā samērā ar savām spējām un mantas stāvokli, bet jebkurā gadījumā vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Bērna uzturēšanas pienākums ir noteikts ar tiesību normām un vecāki nevar tikt no šī pienākuma atbrīvoti nekādos apstākļos. Ņemot vērā, ka

Atbildētāja kā nepilngadīgu bērnu tēva pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt savu bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no Atbildētāja piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā lūdz Prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu Prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērnu interesēm un tiesu praksei (sk. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērnu pilngadībai, t.i., kamēr bērni ir vecāku aizgādībā.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.*

Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir 2592 *euro*. Valsts nodeva ir 338,42 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta „b" apakšpunkts- 320,10 *euro* plus 4% no 458 *euro*).

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu Prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 338,42 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu Atbildētājam un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 8,35 *euro.*

Pamatojoties uz CPL 34., 35., 42., 56., 56.^{1}, 74., 93., 189., 193., 199., 204.^{1}, 250.^{25}pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2015.gada 30.janvāra bērnu /pers. C/, dzimusi /datums/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam 108 *euro* (viens simts astoņi eiro) mēnesī katram, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī katram bērnam, līdz bērnu pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu 338,42 *euro* (trīs simti trīsdesmit astoņi eiro 42 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,35 *euro* (astoņi eiro 35 centi). Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; NMR 90000050138; Konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, norādot maksājuma mērķī ziņas lietas identificēšanai, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b, Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499, norādot ziņas lietas identificēšanai. Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2015.gada 10.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma